

NÆRINGSPLAN 2014 -2017

GRANE KOMMUNE

Innhold

HOVEDMÅL.....	3
BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	3
NÆRINGSLIVET I GRANE	4
STATISTIKK.....	4
NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE FØRINGER	5
ORGANISERING AV NÆRINGSARBEIDET I GRANE KOMMUNE.....	6
SATSINGSOMRÅDER.....	6
1. Næringsutvikling.....	7
2. Utdanning og kompetanse	7
3. Identitet og omdømmebygging.....	8
4. Befolkningsutvikling med vekt på engasjement av ungdom og kvinner	8
5. Kultur og fritidsaktiviteter	8
6. Kvalitet på utmarksarealer	9
OPPFØLGING AV NÆRINGSPLANEN	9
ETABLERTE SAMARBEIDSFORUM	10
KOMMUNENS ØKONOMISKE VIRKEMIDLER	11

HOVEDMÅL

Næringsplanen skal være et redskap for politiske beslutninger og faglige vurderinger for å nå kommuneplanens visjon:

“Grane kommune skal utvikles til å bli en kommune der distriktsarbeidsplasser skapes, der lokale fortrinn utnyttes på en bærekraftig måte og hvor det er godt å bo.”

Næringsplanen skal omhandle tiltak innenfor kommuneplanens seks hovedsatsningsområder, der det er aktuelle kobling til næringsutvikling:

1. Næringsutvikling
2. Utdanning og kompetanse
3. Identitet og omdømmebygging
4. Befolkningsutvikling med vekt på engasjement av ungdom og kvinner
5. Kultur og fritidsaktiviteter
6. Kvalitet på utmarksarealer

BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

Grane kommune har i inngang til planperioden ingen fungerende næringsplan. Strategisk plan for Grane Næringsutvikling as ble vedtatt i 2010, og har frem til 2014 vært retningsgivende for kommunens næringsarbeid. Ansvar for landbruket ligger på kommunens avdeling teknisk/ næring.

Planskissen for utarbeidelse av Næringsplan 2013-2016 for Grane kommune ble vedtatt i FS 042/13, med Grane Næringsutvikling as (GNU) som planutvikler. GNU har i løpet av høsten 2013 avholdt møter med representanter for det lokale næringsliv og fått innspill til planen. Planperioden er på grunn av forsinkelser i planarbeidet endret til å gjelde 2014 – 2017.

Prossesser som pågår i løpet av planperioden vil legge føringer for næringsarbeidet:

Veipakke Helgeland, sentrumsutvikling i Troforsområdet, bolystprosjekt, Grane som nasjonalparkkommune, forprosjekt Vefsna regionalpark og reetablering av Vefsna som lakseelv.

NÆRINGSLIVET I GRANE

Grane kommune har vært en primærnæringskommune med vekt på skogbruk og jordbruk. Kommunene innehar store fjellområder. Bosetning og produksjon foregår i dalfører som utgjør en liten andel av kommunens totale areal. Kommunen har industritradisjon helt fra 1880-tallet med både sølvgruvedrift, videreforedling av tre og storstilt skogsdrift (Engelskbruket).

Kommunen har over tid hatt stor nedgang i antall offentlige arbeidsplasser; NSB, Jernbaneverket, Posten, Skatteetaten, Telenor, Statens Vegvesen, Tannhelsetjenesten, Statskog osv. Mange av disse arbeidsplassene er rasjonalisert bort eller sentralisert.

Grane kommune og Norgesvinduet Svenningdal er i dag de største arbeidsgiverne i kommunen.

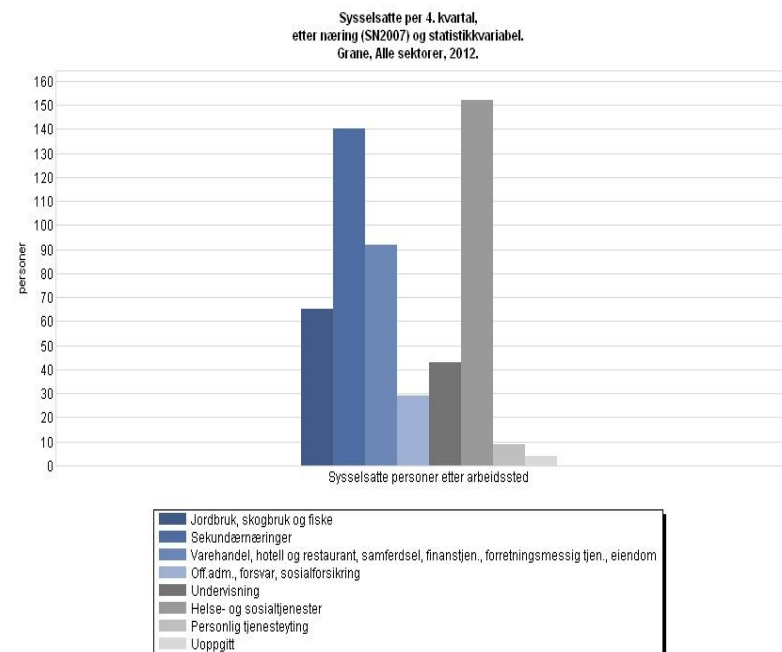
Hjørnesteinsbedriften driver i en konkurranseutsatt bransje og et krevende marked som påvirkes av internasjonale konjunkturer.

Næringslivet for øvrig kjennetegnes av mange små bedrifter, som hver for seg kan være sårbare og lite utviklingskraftige. Bygg og anlegg, samt service og handel utgjør en vesentlig del av disse.

Innenfor landbruket ble det i 2013 søkt om produksjonstilskudd for 40 bruk, derav flest saue- og melkebruk. Dette er en halvering av antall bruk på 20 år.

Grane kommune har en forholdsvis stor utpendling til nabokommunene Vefsn og Hattfjelldal. Det er også sysselsatte som pendler lenger, særlig innenfor olje-, bygg- og anleggsvirksomhet.

STATISTIKK

Kilde: Statistisk sentralbyrå

NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE FØRINGER

Nasjonale:

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Verdiskapingsprogram for Norske Parker
- Samferdselsdepartementet: Nasjonal transportplan 2014-2023
- Landbruks- og matdepartementet: Stortingsmelding nr. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken- Velkommen til bords
- Nærings- og fiskeridepartementet: Kunnskapsinnhenting-Verdiskaping i Nord

Regionale:

- Fylkesmannen i Nordland (FM): Regionalt næringsprogram for landbruket Nordland 2013–2016 (*)
- Nordland Fylkeskommune (NFK): Fylkesplan for Nordland 2013–2025 Regional plan (*)
Regional plan for Vefsnavassdraget
- Indre Helgeland Regionråd (IHR): Strategisk plan for Indre Helgeland Regionråd 2012–2015 (*)

Lokale:

- Grane kommune: Kommuneplanens samfunnsdel 2011–2021 (*)
Kommuneplanens arealdel
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2014-2017
- Hattfjelldal kommune: Strategisk kommuneplan for Hattfjelldal 2006-2018
- Vefsn kommune: Strategisk næringsplan 2013-2016

*: Grunnlag for henvisningene i tiltaksoversikten

Der vises det direkte til punkter i de respektive planer hvor tiltaket forankres

ORGANISERING AV NÆRINGSARBEIDET I GRANE KOMMUNE

Grane Næringsutvikling as (GNU):

Selskapet skal ivareta førstelinjetjenesten, det utadrettede og utviklingsorienterte næringsarbeidet for Grane kommune, i henhold til gjeldende samarbeidsavtale.

Grane Næringsutvikling as ble stiftet i 2009, med Grane kommune som hovedaksjonær med 51 % av aksjene.

Selskapets styre er ansvarlig for virksomheten, og det er ansatt en daglig leder for utøvelse av driften.

Grane kommune:

Kommunen, ved avdeling teknisk/næring ivaretar de forvaltningsmessige deler av næringsarbeidet, spesielt innenfor jordbruk, skogbruk og reindrift.

Avdelingen har rolle som førstelinjetjeneste i forhold til Innovasjon Norge. Avdelingen behandler søknader til kommunens næringsfond, mens søknader til Næringsfond Vefsna behandles av rådmannen.

Sentrum Næringshage as, avd. Trofors:

Sentrum Næringshage AS er et regionalt eier- og forretningsnettverk med formål å koble enkeltmennesker, bedrifter og organisasjoner i faglige og forretningsmessige allianser. Gjennom fysisk samlokalisering og å være et attraktivt kompetansemiljø skal nettverket bidra til forretningsvirksomhet og vekst og utvikling i små og mellomstore bedrifter.

Næringshagen er representert med kontor og lokaliteter i Sandnessjøen, Mosjøen og Trofors. Avdelingen på Trofors ble etablert i 2010.

SATSINGSOMRÅDER

1. Næringsutvikling

<i>Tiltak</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Samarbeidspartnere</i>	<i>Når</i>
Utvikle samarbeid mellom lokale maskinentreprenører ifm oppdrag ved utbygging av E6	Entreprenørene, GNU	Kommunen (1.3, 1.4)	2014-2018
Videreutvikle Grane maskinlag	Deltakende bønder	GNU, kommunen (1.1)	2014
Bredbåndsdekning i hele kommunen	Kommunen (1.4.4)	IHR (4), NFK (2.3), nabokommuner	2014-2015
Opprette forum for næringsdrivende i sentrum	GNU	Næringsaktører, kommunen (1.1, 1.3)	2015
Utvikle nye og forbedre eksisterende næringsarealer	Kommunen (1.3.6)	GNU, næringsdrivende	2014-2018
Opprette natur-/kultur-forvaltningsknutepunkt	Kommunen (1.3.8, 3.11)	GNU, IHR (6.3)??, FmNo, NFK (3.3.3)	2014
Spisse servicetilbud ifm anleggsperiode utbygging av E6	GNU, lokale aktører	Kommunen (1.3.4)	2015-2018
Opprette bedriftsnettverk reiseliv med produktutvikling	Prosjekt Vefsna Regionalpark, lokale aktører	Kommunen (1.3.7), MON, Hattfjelldal kommune, IHR (6.2)	2014
Studietur	Prosjekt Vefsna Regionalpark	Kommunen (1.3.7), MON, Hattfjelldal kommune	2015
Avklare IT- samarbeid kommune/bedrifter	Kommunen (1.4)	Norgesvinduet Svenningdal as, andre	2014

2. Utdanning og kompetanse

<i>Tiltak</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Samarbeidspartnere</i>	<i>Når</i>
Kvalifisering av lokale maskinentreprenører ifm utbygging av E6	GNU	Mosjøen Studiesenter, Kommunen (1), NFK (3.2.2)	2014-2016
Økonomikurs for selvstendig næringsdrivende	GNU		2014
Servicekurs/smilekurs	GNU		2015
Prosjekt "Elevene som fremtidsressurs for lokalt næringsliv", med lokal yrkesmesse	Karrieresenteret Mosjøen	GNU, kommunen (2.3), Hattfjelldal kommune, NFK (3.2.1)	2013-2014
Videreføring lokal yrkesmesse	GNU, kommunen (2.3)	Lokalt næringsliv	2014-2018
Øke lokal kompetanse ift innkjøpsavtaler, levering av varer og tjenester	GNU, kommunen (1.3.7)	Lokalt næringsliv, NFK (3.2.2)	2015-2018

Øke bruken av desentraliserte studietilbud på Trofors	GNU, Sentrum Næringshage as	Mosjøen Studiesenter, Folkeuniversitetet, Karrieresenteret	2014-2018
---	-----------------------------	---	-----------

3. Identitet og omdømmebygging

<i>Tiltak</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Samarbeidspartnere</i>	<i>Når</i>
Utvikle status nasjonalparkkommune	Kommunen(1.3, 3)	GNU, MD ??	2014-2018
Gjenopprette sentrumsgruppe (viktig ifm E6)	Kommunen (3.11)	GNU, NFK (5.2.2), næringsaktører	2014
Delta på Distriktssentrets omdømmeskole	Kommunen (3.7)	GNU	2013-2014
Gjennomføre vertskapskurs	Prosjekt Vefsna Regionalpark	Helgeland Museum, Helgeland Reiseliv, MON, Hattfjelldal kommune	2014
Skilt- og markedsføringsplan	Kommunen (1.3.1)	GNU, MD ??	2015

4. Befolkningsutvikling med vekt på engasjement av ungdom og kvinner

<i>Tiltak</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Samarbeidspartnere</i>	<i>Når</i>
Presentasjon av eksisterende tomtetilbud på nett	Kommunen (3.3)	GNU, IHR(1.1)	2014
Boligpolitisk plan	Kommunen (4.2)	NFK (1.2.1)	2015

5. Kultur og fritidsaktiviteter

<i>Tiltak</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Samarbeidspartnere</i>	<i>Når</i>
Tilrettelegging for sentrumsnære turmuligheter	Kommunen (5,6)	Lag og foreninger, skole, NFK (1.1.4), Helgeland Friluftsråd, IHR (1.4), grunneiere	2014-2018
Tilrettelegging for friluftsliv forøvrig	Kommunen (5,6)	GNU, Helgeland Friluftsråd, grunneiere	2014-2018

6. Kvalitet på utmarksarealer

<i>Tiltak</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Samarbeidspartnere</i>	<i>Når</i>
Gjennomføre kulturminneregistrering	NFK (3.3.2)	Kommunen (3.2, 3.3, 6.2), Prosjekt Vefsna regionalpark, Helgeland Museum, grunneiere	2014-2015
Opprette godkjente scooterløyper	Kommunen (1.3.3, 6)	IHR (7.1), grunneiere, næringsaktører	2015
Reetablering av Vefsna som lakse- og sjøørretelv	MON	Kommunen, grunneiere, fiskerettshavere	2014-2018

OPPFØLGING AV NÆRINGSPLANEN

For å lykkes med målsettingen i næringsplanen kreves det en systematisk og god oppfølging. Dette sikres gjennom et fast årshjul for arbeidet.

Løpende informasjonsflyt er viktig gjennom hele året og ivaretas gjennom rapportering i jevnlig styremøter i GNU og i formannskapet. I tillegg holdes samhandlingsmøter mellom GNU og kommunens administrasjon, ca. hver måned.

1. kvartal

2. kvartal

- Årsmelding GNU og Grane kommune

3. kvartal

- Rullering av næringsplan i

4. kvartal

- Tiltak for kommende år innarbeides i budsjett kommunen/GNU

ETABLERTE SAMARBEIDSFORUM

Grane kommune er involvert i mange nærings- og utviklingsrelaterte prosjekter og sammenslutninger. For å bidra og få utbytte av deltakelsen kreves det at kommunen er en AKTIV part. Dvs delta aktivt på møter, påvirke prosesser og rapportere tilbake i kommunen i etterkant.

Dette gjelder blant annet:

- Sagavegforeningen
- Helgeland Reiseliv
- Helgeland Museum
- Utmarkskommunenes sammenslutning
- Landssammenslutningen av vassdragskommuner
- Førstelinjetjeneste-nettverk IHR
- Helgeland Friluftsråd
- Nordland Nasjonalparksenter
- Styret for Børgefjell nasjonalpark
- Styret for Lomsdal-Visten nasjonalpark
- Sammenslutningen for nasjonalparkkommuner

God og tett dialog med overordnede regionale og nasjonale organer er også viktig for å fange opp signaler, knytte kontakter og øve innflytelse på avgjørelser. Eks Nordlandskonferansen.

Dette gjelder både politiske og administrative representanter for kommunen.

Kommunen bør i alle sammenhenger bestrebe seg på å framstå som etterrettelig, innovativ og offensiv, med en bevisst stolthet over kommunen og regionen.

KOMMUNENS ØKONOMISKE VIRKEMIDLER

Kommunalt næringsfond:

Tilskudd fra Kommunalt næringsfond til bedriftsetablering eller bedriftsutvikling kan innvilges med 30 % av godkjente kostnader inntil en investeringsramme på kr 150 000,- eks. moms. Det er en forutsetning at søker er registrert i foretaksregisteret.

Søknader om støtte sendes Grane kommune og behandles administrativt

Næringsfond Vefsna:

Minst 40 % av fondsmidlene skal benyttes til bedriftsrettede tiltak, og tilsvarende maks 60 % til kommunalrettede tiltak.

Søknader om støtte sendes Grane kommune og møteplan tilsier 4 møter i året i fondsstyret, som er formannskapet.

Tiltak i kommunal regi:

- Kommunalt nærings- og tiltaksarbeid og kunnskapsrettet infrastruktur, eksempelvis etablereropplæring, samarbeid skole næringsliv og ulike utredninger / analyser knyttet til næringsutvikling.
- Fysisk infrastruktur for næringsutvikling
- Sikre lokal bosetting og bolyst herunder trivselsfremmende tiltak

Bedriftsrettede tiltak:

- Bedriftsutvikling, eksempelvis etablererstipend, opplæring, produktutvikling, forskning og innovasjon
- Tilskudd til bedrifter ved oppstart, og utvidelse av bedrifter

Etablerertilskudd:

Det ytes et fast tilskudd på kr. 25.000,- til ungdom som etablerer seg i Grane kommune. Tilskuddet ytes til førstegangsetablering, ved bygging eller kjøp av bolig i kommunen. Tilskuddet gjelder også for kjøp av landbrukseiendom og forretningseiendom med leilighet.

Ingen av partene må være fylt 35 år for å få tildelt etableringstilskudd.

Søknad om støtte sendes Grane kommune og behandles administrativt.

